

150 NOORDSE GELE KWIKSTAARTEN in de Noordpolder beoosten Muiden

>> Een zonnige dag, 14 mei 1980, heerlijk weer om een fietstochtje te maken naar het Muiderslot. Lekker de kijker thuislaten, dat gebungel om je nek is maar niks. Maar ja, hoe dichters het Muiderslot nadert, hoe meer spijt je krijgt.

In de Keverdijkse Polder laten 4 Paapjes zich zien. Op de terugweg fietsen we door de Noordpolder terug. Opeens hoor ik overal tsiep-tsiep-tsiep. Overal Gele Kwikken. Op een drietal gemaaide percelen grasland overal gele vlekjes, maar ja, geen kijker. In het zonnetje op het talud kunnen we ze gelukkig nog redelijk goed bekijken op ca. 20 m. Donkergrijze koppen en meer dan kanariegele onderkanten. Het zijn NOORDSE GELE KWIKSTAARTEN! Met gemak tellen we er zo'n 80 met het blote oog. Opeens vlak voor ons een mannteje met een helder witte keel! Zou het een Italiaanse Gele Kwikstaart zijn? Maar ja, geen kijker! Dan maar vlug op de fiets richting Ankeveen. Meteen de Peterson, de Bruun e.d. opengeslagen. Wat te doen, het is inmiddels over vieren. Toch maar even Frans Rijnja bellen die meteen bereid is mee te gaan.

Nu gewapend met kijker en telescoop per automobiel terug naar de Noordpolder. Gelukkig, ze zitten er nog. Weer tellen, we komen nu beide uit op zo'n 150 exemplaren!! We schatten 60% mannetjes en 40% vrouwtjes. Daartussen nog een tiental gewone Gele Kwikstaarten.

Nu extra aandacht voor de witkeel. We vinden hem niet meer terug. Wel variatie bij de ♂♂ Noordse Gele Kwikken. Sommige hebben een duidelijk lichtere gele keel. Ook hebben diverse ♂♂ donkere borstvlekken. De vrouwtjes hebben bijna allemaal donkere borstvlekken, soms zelfs een hele donkere borstband vormend. Opvallend zijn de wittige exemplaren. Ze hebben het kleed nog van jongen, iets wat ons in mei wat vreemd aandoet.

Enige weken later wijst Frans op een artikel van M. v.d. Berg (1978) waarin verhaald wordt van een witkelige Noordse Gele Kwikstaart. Het lijkt zeer waarschijnlijk dat onze "Italiaanse" ook een witkelige Noordse is geweest temeer daar we meerdere overgangsvormen (fletsgele kelen) hebben waargenomen.

Wat betreft het voorkomen van de donkere vlekken op de borst zowel bij ♂♂ als bij de ♀♀ (in meerdere mate) heb ik niets in de beide vogelgidsen terug kunnen vinden. Ook het voorkomen van het "juvenile" kleed in mei blijft nog een raadsel. Wie weet er wat meer over te vertellen?

Over het voorkomen van de Noordse Gele Kwikstaart in ons werkgebied is niet zo veel bekend. De inmiddels verouderde Avifauna van Midden-Nederland (Alleyn, 1971) vermeldt een zestal waarnemingen (van 1954 tot 1965) met als grootste groep 1066.

Alle waarnemingen zijn ook uit de omgeving van de IJsselmeerkust.

Rob Moolenbeek & Wilma van der Hijden

Literatuur:

- Alleyn, W.F. e.a., 1971 Avifauna van Midden-Nederland. pp. 351-352.
Berg, M. van den, 1978 Italiaanse Motacilla flava cinereocapilla of witkelige Noorde Gele Kwikstaart M.f. thun bergi? <<